

**CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE**

16 decembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Ceornea Eduard în numele inculpatului Vcerașnii Valerii, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 23 iunie 2020, în cauza penală privindu-l pe

*Vcerașnii Valerii xxxxx, născut la xxxxx,
originar și domiciliat în mun. xxxxx.*

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 04.03.2019 – 20.12.2019;

Instanța de apel: 20.01.2020 – 23.06.2020;

Instanța de recurs: 21.09.2020 – 16.12.2020.

Asupra admisibilității recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Bălți, sediul Central din 20 decembrie 2019, adoptată în conformitate cu art.364¹ Cod de procedură penală în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, inculpatul Vcerașnii Valerii a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.264 alin.(3) lit. a) Cod penal la 2 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe termen de 3 ani.

S-a dispus încasarea din contul inculpatului Vcerașnii Valerii în beneficiul statului cheltuielile de judecată în sumă de 3 768 lei.

A fost hotărâtă soarta corpurilor delictive.

2. Pentru a se pronunța, instanța de fond a constatat că, Vcerașnii Valerii la 22.09.2018, ora 03.05, conducea automobilul de model „Xxxxx”, cu numere de înmatriculare xxxxx, pe partea carosabilă a str. Ștefan cel Mare, din direcția Centru în direcția autogării mun. Bălți. Aflând-se în deplasare vizavi de casa nr.37 din aceeași stradă, nu s-a isprăvit cu conducerea automobilului dat și cu partea din față a automobilului, a tamponat pietonul Xxxxx xxxxx născut la xxxxx, căruia, conform raportului de expertiză judiciară nr. xxxxx din 11.12.2018, i-au fost cauzate leziuni corporale Grave periculoase pentru viață sub formă de fractura coastelor pe dreapta 4-5-6-7 pe linia paravertebrală cu hemoragii în țesuturile moi adiacente, fractura oaselor bazinului; fractura aripa iliacă pe dreapta cu deplasare; fractura ramerei superioare și inferioare os pubis drept cu deplasare; fractură corp os pubis și ramura inferioară os pubis pe stânga cu deplasare; traumatism vertebro-medular, fractura marginală corp vertebrală toracală Th11 cu deplasare minimală și fractură proces trans vers vertebrei lombare LV pe stânga cu deplasare, hemoragii în țesuturile moi adiacente, contuzie medulară, fractură închisă a maleolei laterale a gambei stângi, multiple excoriații și echimoze pe față, corp și membre. Șoc traumatic (clinic), hemoragii epicraniene frontal pe stîngă. Victima accidentului rutier Sopescu Iurie a decedat la 18.10.2018. Moartea lui Sopescu Iurie a survenit ca urmare la insuficiență cardio-respiratorie rezultat la o pneumonie hipostatică, având legătură de cauzalitate indirectă cu leziunile depistate.

Vcerașnii Valerii a comis accident rutier ca rezultat al încălcării de către el a următoarelor cerințe ale Regulamentului Circulației Rutiere RM, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.357 din 13.05.2009 (în vigoare din 13.07.2009) și anume: p.10 al.1 lit. ”b”, conform căruia - Persoana care conduce un vehicul trebuie: a) să fie aptă din punct de vedere psihofiziologic și medical; b) să posede cunoștințe și să execute cerințele prezentului Regulament, precum și să posede dexteritatea necesară de a conduce în siguranță vehiculul pe drum; c) să posede cunoștințe de acordare a primului ajutor persoanelor traumatizate ca urmare a accidentului în traficul rutier; p.11. Conducătorul de vehicul, este obligat: f) la trecerile pentru pietoni cu circulație nedirijată, să cedeze trecerea pietonilor care se află la marginea carosabilului și intenționează să se angajeze în traversare, precum și celor care traversează drumul pe partea carosabilului în direcția de mers a vehiculului; p.45.1) Conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: a) starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; b) dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase; d) situația rutieră 2) În cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului.

Prin acțiunile sale Vcerașnii Valerii a comis infracțiunea prevăzută de art.264 alin.(3) lit. a) Cod penal - încălcarea regulilor de securitate a circulației sau de

exploatare a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcarea ce a cauzat din imprudență o vătămare vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății.

3. Sentința primei instanțe a fost atacată cu apel de către avocatul Eduard Ceornea în numele inculpatului Vcerașnii Valerii, prin care a solicitat casarea sentinței și adoptarea unei noi decizii, cu aplicarea în privința inculpatului unei pedepse mai blânde.

3.1 În argumentarea apelului declarat, apărătorul a invocat următoarele:

- instanța de judecată prin sentința a aplicat o pedeapsă prea aspră, ignorând probele cercetate în ședința instanței, circumstanțele atenuante existente, precum și intrând în contradicție cu propriile constatări privind încadrarea acțiunilor inculpatului;

- instanța de fond a dat apreciere insuficientă circumstanțelor atenuante: căința sinceră exprimată de inculpat în cele întâmplate, recunoașterea de către inculpat a săvârșirii faptelor indicate în rechizitoriu și solicitarea judecării cauzei pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, inculpatul a contribuit activ la descoperirea infracțiunii, a suportat cheltuielile de înmormântare a părții vătămate a cărei rude nu au fost identificate de organul de urmărire penală, căința sinceră de cele comise, faptul că inculpatul se află la vârsta de pensionare, la domiciliu se caracterizează pozitiv și deși anterior a fost judecat săvârșirea infracțiunii din domeniul transporturilor, dar toate antecedentele sunt stinse și nu pot fi imputate acestuia drept o circumstanță agravantă;

- instanța de fond în mod ilegal a reținut circumstanțe agravante, care nu au fost invocate în rechizitoriu și sunt contrare probatoriului examinat în instanță;

- deși organul de urmărire penală și instanța de fond au constatat comiterea de către inculpat a infracțiunii prevăzute de art.264 alin.(3) lit. a) Cod penal - încălcarea regulilor de securitate a circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcarea ce a cauzat din imprudență o vătămare vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății, la individualizarea pedepsei a reținut drept una din circumstanțe ale cauzei, decesul părții vătămate, urmare a infracțiunii, care nu a fost imputată inculpatului prin actul de învinuire și care nu corespunde încadrării juridice efectuate de învinuire și instanță nemijlocit;

- în privința inculpatului, reieșind din personalitatea acestuia și în circumstanțele de fapt ale cauzei prezente, urmează a fi aplicate prevederile art.90 Cod penal, sau în cazul în care instanța de apel v-a considera inaplicabile aceste prevederi față de inculpat, atunci urmează a fi aplicate prevederilor art.90¹ Cod penal.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 23 iunie 2020, apelul declarat a fost respins ca nefondat, cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a reținut că, judecarea cauzei

în instanța de fond a avut loc pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, în corespundere cu prevederile art.364¹ Cod de procedură penală, probele fiind apreciate corect prin prisma art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, prima instanță corect concluzionând asupra vinovăției inculpatului Vcerașnii Valerii de săvârșirea infracțiunii imputate.

Soluția instanței de fond se bazează pe declarațiile inculpatului Vcerașnii Valerii și pe probele scrise și anume: procesul-verbal de cercetare a locului accidentului rutier și schița accidentului rutier cu foto-tabel din 22.09.2018, (f.d.14-22); procesul-verbal nr.1367 din 22.09.2018 (f.d.23-25); ordonanța de ridicare a înregistrării video de la locul accidentului rutier (f.d.43-47); raportul de expertiză judiciară nr.xxxxx din 11.12.2018, (f.d.49-52); certificat medical de constatare a decesului lui Xxxxx nr.630 din 22.10.2018 (f.d.57); procesul-verbal de experiment în procedură de urmărire penală din 07.02.2019 (f.d.79), care au fost acceptate de inculpat și cercetate în ședința instanței de fond.

Instanța de apel a respins ca fiind nefondate motivele invocate de partea apărării cu referire la dezacordul cu individualizarea pedepsei penale, reținând că prima instanță la stabilirea pedepsei a ținut cont de prevederile art.art.7, 61, 75 Cod penal, de caracterul și gradul de pericol social al infracțiunii săvârșite, care conform art.16 Cod penal, se atribuie la categoria infracțiunilor grave, de personalitatea inculpatului, care a acceptat probele administrate în cadrul urmăririi penale, se caracterizează pozitiv de la locul de trai, circumstanțelor atenuante - contribuirea la descoperirea infracțiunii, căința sinceră, exprimarea de regrete, asumarea cheltuielilor de înmormântare etc., poziția reprezentantului părții vătămate, vârsta inculpatului, anterioarele condamnări pentru infracțiuni similare, modul și condițiile acesteia de viață de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

Astfel, instanța de apel a menționat că, temei legal pentru aplicarea pedepsei mai blânde decât cea prevăzută de lege nu s-a constatat, or toate circumstanțele cauzei au fost luate în considerație de către prima instanță la stabilirea pedepsei, ținând cont de prevederile art.364¹ Cod de procedură penală, inculpatul a beneficiat de reducerea cu o treime a limitei de pedeapsă cu închisoare prevăzută de sancțiunea normei penale în baza căreia a fost condamnat.

Mai mult, instanța de apel a reținut, că inculpatul nu este la prima abatere de la legea penală, anterior a fost atras la răspundere penală pentru săvârșirea infracțiunilor din domeniul transporturilor, însă nu și-a făcut concluzii de rigoare și din nou a comis o infracțiune similară, astfel încât doar pedeapsa închisorii cu executarea reală va asigura atingerea scopurilor pedepsei penale prevăzute la art.61 Cod penal.

Referitor la alegațiile apărătorului expuse în cererea de apel precum că, instanța de fond la individualizarea pedepsei a reținut drept una din circumstanțe ale cauzei decesul părții vătămate, urmare a infracțiunii care nu a fost imputată inculpatului prin actul de

învinuire, instanța de apel a menționat că moartea lui Sopescu Iurie a survenit ca urmare a insuficienței cardio-respiratorii, ca rezultat la o pneumonie hipostatică apărută în urma vătămărilor corporale. Astfel, decesul părții vătămate este în legătură de cauzalitate indirectă cu vătămările corporale primite în rezultatul accidentului rutier și acest fapt este indicat în învinuirea constatată de instanța de fond și acceptată de inculpat.

5. Nefiind de acord cu soluțiile instanțelor de fond, a declarat recurs ordinar avocatul Ceornea Eduard în numele inculpatului Vcerașnii Valerii, care invocând prevederile art.427 alin.(1) pct.10) Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei instanței de apel, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatului Vcerașnii Valerii să-i fie aplicată o pedeapsă cu închisoare, cu aplicarea prevederilor art.90¹ Cod penal.

5.1 În motivarea recursului, avocatul a invocat următoarele argumente:

- s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale;
- instanța de fond a aplicat o pedeapsă prea aspră inculpatului, ignorând circumstanțele atenuante existente, cum ar fi: căința sinceră exprimată de inculpat în cele întâmplate, recunoașterea de către inculpat a săvârșirii faptelor indicate în rechizitoriu și solicitarea judecării cauzei pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală. Faptul ca inculpatul a contribuit activ la descoperirea infracțiunii, a suportat cheltuielile de înmormântare a părții vătămate a cărei rude nu au fost identificate de organul de urmărire penală, căința sinceră de cele comise, faptul că inculpatul se află la vârsta de pensionare, la domiciliu se caracterizează pozitiv și deși anterior a fost judecat pentru săvârșirea infracțiunii din domeniul transporturilor, toate antecedentele sunt stinse și nu pot fi imputate acestuia drept o circumstanță agravantă;
- nu poate fi recunoscută drept circumstanță agravantă săvârșirea infracțiunii de către o persoană, care anterior a fost condamnată pentru infracțiune similară sau pentru alte fapte care au relevanță pentru cauză, dacă antecedentele penale au fost stinse sau anulate sau dacă legea a decriminalizat acțiunea comisă în trecut. Infracțiunea comisă de Vcerașnii Valerii este o infracțiune comisă din imprudență, din care motiv aprecierea faptului precum că inculpatul după condamnările anterioare ar continua o activitate criminală este una neîntemeiată;
- la individualizarea pedepsei instanța urmă să aprecieze și personalitatea inculpatului Vcerașnii Valerii, atârănarea acestuia la fapta comisă și urmările survenite, precum și toate încercările acestuia de a repara urmările accidentului. Inculpatul este deja la o vârstă de 60 ani și detenția în instituție penitenciară ar putea avea efecte vaste negative asupra sănătății și vieții acestuia, motiv pentru care stabilirea unei pedepsei penale, cu aplicarea prevederilor art.90¹ Cod penal, ar avea un efect necesar punitiv și educativ.

6. Procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului ordinar declarat, solicitând inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat și lipsite de temeiuri legale.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în textul normei vizate.

În conformitate cu prevederile art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Potrivit practicii judiciare constante, erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică, dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Lecturând conținutul recursului declarat, Colegiul penal reține că de către avocatul inculpatului a fost indicat în calitate de temei pentru recurs prevederile art.427 alin.(1) pct.10) Cod de procedură penală, potrivit căruia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Analizând decizia instanței de apel prin prisma argumentelor invocate de recurent, Colegiul penal menționează, că potrivit art.75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a acestuia.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele atenuante și agravante, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, Colegiul penal reține că, persoanei declarate vinovate, trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Cu referire la criticele avansate în privința modalității de individualizare a pedepsei, precum și cele ce țin de executarea acesteia, Colegiul penal reține că, pedeapsa cu închisoarea, stabilită inculpatului pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.264 alin.(3) lit. a) Cod penal, este echitabilă, proporțională și va contribui la atingerea scopului de corectare și reeducare a acestuia, în așa fel încât acesta să se

convingă de necesitatea respectării legii penale și totodată, evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare.

Ca urmare, instanța de recurs menționează și faptul că circumstanțele la care face referire apărarea în cererea de recurs au fost luat în calcul la aplicarea pedepsei de către instanța de fond, care la stabilirea pedepsei închisorii a ținut cont de caracterul fetei prejudiciabile, de urmările acesteia, de acțiunile inculpatului până și la momentul comiterii infracțiunii, de personalitatea inculpatului, de anterioarele condamnări pentru infracțiuni din domeniul transporturilor, caracteristica pozitivă de la locul de trai, a recunoscut vinovăția, se căiește sincer și a solicitat ca judecarea cauzei să fie înfăptuită în procedura simplificată, poziția reprezentantului părții vătămate, vârsta inculpatului, modul și condițiile acesteia de viață și influența pedepsei asupra corectării și reeducării inculpatului.

Pe de altă parte, în cuprinsul deciziei instanței de apel au fost expuse deja raționamentele care au stat la baza respingerii solicitării părții apărării de a-i stabili inculpatului o pedeapsă cu suspendarea condiționată a acesteia, sau suspendarea parțială a executării pedepsei aplicate. Așadar, din partea descriptivă a deciziei instanței de apel, se constată că instanța a dezbătut prin mai multe argumente criticele apelantului ce vizau pedeapsa aplicată inculpatului, circumstanțele atenuante sau agravante ce au influențat asupra operațiunii de individualizare a pedepsei, totodată decizia cuprinde și temeiurile de respingere a solicitării părții apărării privind stabilirea unei pedepse neprivative de libertate.

Colegiul penal consideră că o atare modalitate de individualizare a pedepsei corespunde exigențelor legii penale, iar pedeapsa aplicată infractorului este echitabilă raportat la scopul urmărit de legislator în art.61 Cod penal, care îl va descuraja pe inculpat de a comite pe viitor alte fapte infracționale de același gen.

În acest context, Colegiul penal respinge argumentele invocate de către recurent, or, pedeapsa este echitabilă când ea impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor lui, proporționale cu gravitatea infracțiunilor săvârșite, suficientă pentru restabilirea echității sociale, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune.

Instanța de recurs mai notează și faptul că, din analiza deciziei recurate a stabilit că erorile de drept invocate în recursul părții apărării nu și-au găsit confirmare, dat fiind faptul că, argumentele indicate, în esență au fost abordate în decizia instanței de apel, care la examinarea cauzei a respectat prevederile art.art.414 alin.(1), (5), 417 alin.(8) Cod de procedură penală, și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor aspectelor ce țin de individualizarea pedepsei, hotărârea emisă cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția, motivare pe care instanța de recurs ordinar o însușește integral reieșind din temeinicia acesteia, acțiune ce este conformă practicii CtEDO, expuse inclusiv în pct.37 a hotărârii *Albert c. România din 16.02.2010*.

Față de cele ce preced, Colegiul penal atestă că instanța de apel la judecarea cauzei nu a comis erori de drept, care ar impune casarea deciziei recurate, motiv din

care se impune soluția inadmisibilității recursului ordinar declarat de către avocatul Ceornea Eduard în numele inculpatului Vcerașnii Valerii, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În temeiul art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Ceornea Eduard în numele inculpatului Vcerașnii Valerii, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 23 iunie 2020, în cauza penală privindu-l pe *Vcerașnii Valerii* xxxxx, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată integral la 28 ianuarie 2021.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena